

EFOMP delegeredes årsberetning

Af Søren Holm (NM, Riget) og Jens Edmund (Herlev) 15. april 2015.

Hermed følger de delegerendes beretning fra årets EFOMP aktiviteter med fokus på council møde i Athen lørdag d. 13/9 2014.

EFOMPs præsidents beretning:

Årets store begivenhed har været EU kommissionens vedtagelse af en revideret og opdateret udgave af EURATOM Basic Safety Standards for Radiation Protection direktiv (rev. BSS), som samtidig inkluderer (erstatte) det "medicinske direktiv" (EURATOM 97/43) og flere andre. Direktivet trådte i kraft 5. december 2013 og skal implementeres af alle medlemslande indenfor 4 år. I rev. BSS er en medicinsk fysisk ekspert (MPE) blevet re-defineret. Dette har ledt til en revision af EFOMPs policy statement 12 (Caruana C.J. et al., *Physica Medica* 30 (2014): 598-603) og udgivelse af en EU-EFOMP vejledning (European Guidelines on the Medical Physics Expert, RP174), der kommer med anbefaling omkring det akademiske og kliniske uddannelses- og erfaringsniveau for at blive MPE. Kort beskrevet skal man have en 5-årig kandidatgrad i fysik eller ækvivalent universitets grad, 2 års klinisk træning og efterfølgende 2 års cpd erfaring for at blive MPE. Recertificering med 5 års cyklus anbefales. Der er ikke krav om at indføre anbefalingerne for MPE i EU's medlemslande.

De EFOMP delegerede tog kontakt til uddannelses- og CPD udvalg samt bestyrelse for at få en tilkendegivelse af hvorvidt DSMF var enige i EFOMPs RP174 vejledning. Denne forespørgsel blev gjort med henblik på hvordan DSMF skal stemme i EFOMP sammenhænge indenfor området i fremtiden. Efter et meget fyldestgørende og grundigt samlet svar fra uddannelses- og CPD udvalget blev det klart, at DSMFs retningslinjer i det væsentlige er i overensstemmelse med EFOMPs nye retningslinjer for uddannelse og efteruddannelse af medicinske fysikere. Der er derfor ikke fundet anledning til at revidere eller ændre de danske retningslinjer.

Den nuværende formand, Professor Peter Sharp (England), afløses af Prof. John Damilakis (Grækenland).

Professional matters komiteens beretning:

EUROTEMP-RX (diagnostisk radiologi, DR) er et EU sponsoreret EFOMP projekt (ca. 10 mio kr), der har skabt 12 uddannelses moduler indenfor DR og 1 modul i nuklearmedicin. Det er tænkt at disse moduler skal tages i løbet af de 2 år efter endt klinisk træning for at opnå at blive MPE. Indenfor stråleterapi mener man at der findes tilstrækkeligt med ESTRO kurser. Nogle moduler er elektroniske, mens andre bliver afholdt i forbindelse med en ESMP skole i Prag på årlig basis. Komiteen vil desuden vurdere om der er behov for ændringer i EFOMPs vedtægter for at tilpasse til det nye rev. BSS. Der søges en kontaktperson fra hver NMO til projektet og vi har informeret Erik Andersen (MPE DR) om muligheden. Efter vores oplysninger accepterede Erik at deltage i projektet.

En workgroup påbegyndte sidste år arbejdet med at oprette en CEN standard i medicinsk fysik, der skal anderkendes af EU. På den måde kan man påtvinge medlemslandene at acceptere/implementere medicinsk fysik i deres lovgivning frem for at det enkelte nationalforbund skal forsøge at opnå dette. Det er på nuværende tidspunkt uklart hvordan denne standard endeligt skal se ud, men workgruppen er gået

sammen med IPEM som også arbejder på en lignende standard i UK. Det kan blive et problem for DSMF, hvis standarden bliver væsentlig lavere end den af DSMF krævede uddannelse hvorfor vi bør holde et vågent øje med udviklingen i denne gruppe. Det er vores opfattelse at Holland også er opmærksom på dette.

Et "memorandum of understanding" er desuden i gang mellem EFOMP og AAPM samt EFOMP og EAR. Desuden findes et samarbejde ml. EFOMP og IAEA også med primær fokus på udviklingslandene.

DSMFs uddannelse (og CPD-system) er godkendt af EFOMP og godkendelsen skal fornyes hvert 5. år af EFOMPs professionelle komite. Dette skulle være sket i 2013 og DSMF fik på daværende tidspunkt en midlertidig godkendelse. Da EFOMPs Policy Statement for CPD er under revision, er der nu givet en generel forlængelse af eksisterende godkendelser indtil udgangen af 2016.

Scientific Activities komiteens beretning:

Nuværende work groups omfatter: CBCT, DICOM, mammography. Sidstnævnte har udsendt en rapport, der er videreformidlet til det radiologiske medlem af DSMFs bestyrelse. Komiteen har foreslået at den nuværende form af European Conference of Medical Physics (ECMP) ændres. I sin nuværende form arrangeres ECMP af det lokale/regionale medicinske fysiske selskab, hvor EFOMP (inkl. council meeting) hæfter sig på, men i øvrigt ingen forpligtelser har. I ændringsforslaget er det EFOMP, der påtager sig at arrangere og sponsorere konferencen, der skifter navn til European Congress of Medical Physics (også ECMP). Baggrunden for ændringsforslaget er, at konferencen har haft nogle særprægede og uddaterede indslag, når ECMP er blevet afholdt af nationale selskaber med mindre akademiske og finansielle ressourcer indenfor medicinsk fysik. Det er altså EFOMP, der skal påtage sig det økonomiske og akademiske ansvar for den ECMP i ændringsforslaget. I den anledning er der stillet tre spørgsmål, der kan komme til afstemning ved næste council meeting 2015 og som vi ønsker DSMFs holdning til.

Bestyrelsen fik flg. spørgsmål: 1) Skal ECMP erstattes af en congress med EFOMP som finansiel/akademisk organisator? 2) Hvad skal frekvensen af en sådan kongress være årlig/hvert 2. år? 3) Skal kongressen forgå et fast sted eller i forskellige byer/lande (nuværende form)?

Bestyrelsen gav de EFOMP delegerede mulighed for frit at afgive deres stemme og resultatet kan ses senere i referatet.

Education and training komiteens beretning:

Gennemgang og drøftelse af rev. BSS (RP174 og rev. Policy statement 12) samt MPE skolen i Prag. Desuden en work group med fokus på learning outcome. European School of Medical Physics (ESMP) i Archamp forstætter med komiteformand Gunther Hartmann som midl. formand. Der er igen oprettet et 6 ugers kursusprogram som man kan tilmelde sig via the European Scientific Institute (ESI) website.

Internationale aktiviteter:

I forbindelse med "memorandum" med IAEA er nedsat en work group omkring de juridiske perspektiver af samarbejdet. I forbindelse med denne søges en kontaktperson fra NMO, der har erfaringer indenfor dette område.

International day of medical physics (7. November, Marie Curies fødselsdag) er blevet fejret (eller ikke) meget forskelligt i de forskellige lande – nogen med succes og andre uden. Der kan downloades posters fra IOMP i forbindelse med dagen og DSMF kan overveje om man vil bruge disse i forbindelse med dagen, f.eks. hænge dem op i patient venteområdet på afdelingen.

Der er udfærdiget et template brev til de nyvalgte Europaparlamentarikere. Ideen er at denne template udfyldes af de respektive NMO (DSMF) og herfra sendes til de nationale (danske) europaparlamentarikere.

Nuværende projekter: EUTEMPE-RX (MPR DR undervisning), ENETRAP III (strålehygieine), ERADOS (rev. BSS implementering) og EIBIR (CT colour display).

Communication komiteens beretning:

Der er udkommet 2 nyhedsbreve i løbet af året, hvoraf det seneste detaljeret beskriver sagen med de franske fejlbehandlinger i stråleterapi samt konsekvenserne af denne. Det er gratis at poste opslag på EFOMPs hjemmeside. Medlemmer af NMOs kan få 20% rabat ved personlig abonnement på Physica Medica. EFOMPs supporting members bliver desuden trykt på første side af tidsskriftet med mindre man frabeder sig dette.

NMO reports (udvalgte):

Tyskland: Der er opstået et hul i lovgivningen, hvor det er nævnt at man kan blive MPE hvis man har den første akademiske grad på universitetsniveau. Dette var tidligere en kandidat som i Danmark, men som i Danmark er den første grad nu bachelor graden. Det er derfor muligt at blive MPE med en bachelor da der ikke findes et niveau under MPE. I princippet kan en radiograf altså blive MPE i Tyskland. Der er dog noget inkonsistens i lovgivningen og det tyske medicinskfysiske selskab forsøger at lukke hullet. Det er dog en noget bekymrende udvikling.

Grækenland: Grækenland har haft stor succes med at bruge "International day of medical physics" samt ESMP konferencen til at gøre offentligheden og i særdeleshed patienterne opmærksom på nedskæringerne, der har været indenfor medicinsk fysik.

Polen: En ny proton facilitet er åbnet i Krakow med et 70 MeV anlæg for øjenbehandlinger i klinisk drift og et 250 MeV anlæg i kommissioneringsfasen.

Slovenien: I forbindelse med denne rapport kom det frem, at der vil blive afholdt et IAEA møde på minister niveau omkring medicinsk fysik i marts 2015. NMOs skal svare tilbage på et spørgeskema, der skal levere data til mødet.

Mødets titel er: 'Regional Meeting on Medical Physics in Europe: Current Status and Future Perspectives'. ET spørgeskema omhandlende status, uddannelse, udstyr etc. indenfor medicinsk fysik fra NMOs blev sendt ud og besvaret efter bedste evne af DSMFs EFOMP delegerede. Tallene blev bl.a. indhentet fra Uddannelsesrådet og fra SIS. Af interessante udstyrs tal (2013) er bl.a. 143 diagnostiske CT scannere, 32 PET/CT, 38 SPECT/CT systemer og 57 Linacs nationalt.

Formentlig i sammenhæng med dette er Søren (denne gang dog som EANM-fysikkomitemedlem) inviteret til at deltage i en lille IAEA arbejdsgruppe om "normeringer" for MPE indenfor NM og radiologi med første møde i juni.

EFOMP afstemninger 2014/2015:

Fee increase 2.5%/y - vedtaget

Honary member kandidat Yves Lemoigne – vedtaget

Ny formand professionel committee – Stelios Christofides – vedtaget.

EFOMP Policy Statement N.15 Re Hospital Governance vedtaget enstemmig (58 % deltagelse): MPEs bør tages med på råd ved indkøb/administration omkring ioniserende stråling – en lidt tynd kop te..

EFOMP Projects committee guidelines vedtaget (60% deltagelse): EFOMP deltager kun i projekter, der er etisk forsvarlige etc.

ECMP frekvens og sted: bliver afholdt hvert andet år i forskellige byer.

Andet:

Den afgangende mangeårige formand for ESMP i Archamps, Yves Lemoigne, blev enstemmigt udnævnt til EFOMP honorary member.

EFOMPs hjemmeside har en event kalender, hvor man kan tjekke for fremtidige medicinsk fysiske events – dog noget mangelfuld. EFOMPs nyhedsbrev har en bedre oversigt.

Der var 6 deltagere fra Holland som kun har 2 delegerede.

EFOMPs mødereferat fra Athen udsendes 29/10/2014.

ESTROs physics committee var til stede ved council mødet og skulle mødes søndag med officers for at finde potentielle samarbejdsområder ml. ESTRO og EFOMP (der er ikke sket noget siden underskrivelsen af "memorandum of understanding"). I den anledning blev det desuden klart at ESTROs Biennial physics meeting afholdes i Barcelona de næste 3 gange.

Næste council møde samt ESMP 2015 bliver nok afholdt i Marburg Tyskland (nær Frankfurt am Main).

Henvendelse (og rykker fra de delegerede) til EFOMPs Education and Training komite om CPD godkendelse af et NACP kursus indenfor diagnostisk røntgen med det formål at øge interessen for europæiske (ikke-nordiske) fysikere for deltagelse kurset. Kurset blev CPD godkendt af EFOMP.